

នស/រកម/០១០៨/០០៣

ព្រះរាជក្រម

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី

**សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា**

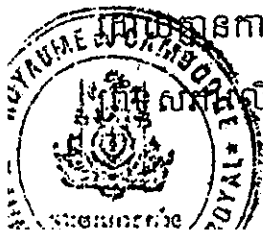
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋលេខាធិការនៃ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីអាកាសចរស៊ីវិល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលរដ្ឋសភាបាន អនុម័តកាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី ៧ នីតិកាល ទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង

ដើម្បីឱ្យមានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គ ព្រឹទ្ធសភា លើកទី ៤ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ ៖

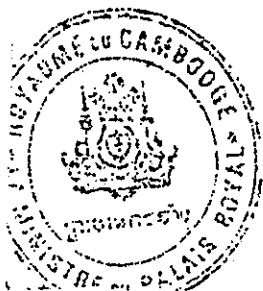

ច្បាប់

ស្តីពី

អាគាសចរស្ម័គ្រចិត្ត

នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១._

ច្បាប់នេះអនុវត្តចំពោះការហោះហើររបស់អាកាសយានស៊ីវិលទាំងអស់ លើកលែងតែករណីដោយឡែក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥០ នៃច្បាប់នេះ ។

ច្បាប់នេះមិនអនុវត្តចំពោះកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់អាកាសយានរដ្ឋទេ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែក លើកលែងតែកិច្ចប្រតិបត្តិការអាកាសយានរដ្ឋនោះ អនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ននូវការហោះហើរជាលក្ខណៈអាកាសចរស៊ីវិល ស្របទៅតាមការត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២._

ច្បាប់នេះមានគោលដៅដូចតទៅ :

- រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ និង ធានាសុវត្ថិភាពប្រតិបត្តិការអាកាសចរស៊ីវិល នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- គ្រប់គ្រងសេវាកម្មចរាចរដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពអាកាសយាន ។
- គ្រប់គ្រង និង អភិវឌ្ឍអាកាសយានដ្ឋានស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- គ្រប់គ្រងសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ។
- ជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសផ្នែកស៊ីវិលប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ទំនុកចិត្ត និងមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច ។

មាត្រា ៣._

ការគ្រប់គ្រងចរាចរតាមផ្លូវអាកាសរបស់អាកាសយានស៊ីវិលទាំងអស់ នៅក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាគឺជាសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ។

គ្មានអាកាសចរស៊ីវិលណាមួយ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យ ធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងប្រទេស ឬ ឆ្លងកាត់ទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានឡើយ លើកលែងតែកិច្ចប្រតិបត្តិការនោះ ស្របទៅ

✍

តាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ និងស្របតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ និង ពិធីសារនានា ដែលភាគីកម្ពុជាជាហត្ថលេខី ។

មាត្រា ៤.-

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវចេញនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងៗដោយ សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ក្នុងករណីចាំបាច់ដើម្បីដំណើរការ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តរាល់ខ្លឹមសារទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។

ជំពូកទី ២

អាកាសយាន

មាត្រា ៥.-

មុននឹងអនុញ្ញាតឱ្យប្រតិបត្តិការហោះហើរក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាន អាកាសយានស៊ីវិលទាំងអស់ត្រូវមាន :

- ១-ការចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវ ហើយការចុះបញ្ជីនោះនៅមានសុពលភាព
- ២-ពាក់និមិត្តសញ្ញាសម្គាល់ជាតិ និងសញ្ញានៃការចុះបញ្ជីសម្រាប់អាកាសយានស៊ីវិលរបស់ក្រុមហ៊ុនតំណាងឱ្យជាតិ ។
- ៣-ពាក់និមិត្តសញ្ញាក្រុមហ៊ុន និងសញ្ញាសម្គាល់ការចុះបញ្ជីសម្រាប់អាកាសយានស៊ីវិលរបស់ក្រុមហ៊ុនតំណាងឱ្យឯកជន ។

មាត្រា ៦.-

អាកាសយានដែលបានចុះបញ្ជីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងមានសញ្ញាតិខ្មែរ ហើយក្នុងរយៈពេលដែលការចុះបញ្ជីនោះនៅមានសុពលភាព អាកាសយាននោះពុំមានសិទ្ធិចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋណាមួយផ្សេងទៀតបានទេ ។

អាកាសយានដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងរដ្ឋណាមួយរួចហើយ ពុំមានសិទ្ធិចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានទេ ក្នុងរយៈពេលដែលការចុះបញ្ជីនៅក្នុងរដ្ឋផ្សេងនោះនៅមានសុពលភាពនៅឡើយ ។

ការបង់កម្រៃចុះបញ្ជី និងសេវាផ្សេងៗ ត្រូវបានកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៧._

ការចុះបញ្ជីអាកាសយាននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវគោរពទៅតាមបែបបទទាំងឡាយ ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលចេញឱ្យប្រើ ផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន បញ្ឈប់ ឬផ្ទេរការចុះបញ្ជីអាកាសយាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលនឹងរក្សាទុកឯកសារទាំងឡាយរបស់អាកាសយានទាំងអស់ ដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

វិញ្ញាបនបត្រនៃការចុះបញ្ជីអស់សុពលភាព ក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម :

១-ការផុតកំណត់សុពលភាពនៃវិញ្ញាបនបត្រណាមួយរបស់អាកាសយាន ។

២-អាកាសយានបានបាត់បង់ ឬ ខូចខាតដែលមិនអាចជួសជុលបាន ។

៣-អាកាសយានត្រូវបានដោះចេញជាផ្នែកៗ ឬ បោះបង់ចោល ។

៤-អាកាសយានត្រូវបានដកការចុះបញ្ជី ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រួចហើយ ។

មាត្រា ៨._

អាកាសយានទាំងឡាយ ដែលធ្វើការហោះហើរក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់លទ្ធភាពហោះហើរ នៅមានសុពលភាពដែលផ្តល់ឱ្យដោយរដ្ឋចុះបញ្ជីអាកាសយាន ត្រូវទទួលស្គាល់ថាមានសុពលភាព ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែរ ។

វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់លទ្ធភាពហោះហើរ ដែលចេញឱ្យ ឬ បន្តឱ្យមានសុពលភាពដោយរដ្ឋណាមួយផ្សេងទៀតនឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា នៅមានសុពលភាព ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាលក្ខណៈរួមជាចាំបាច់ដែលមានចែងនៅក្នុងវិញ្ញាបនបត្រនោះ មានកម្រិតស្មើគ្នា ឬ ក៏លើសពីស្តង់ដារអប្បបរមានៃលទ្ធភាពហោះហើរ ដែលបានកំណត់ជាបន្តបន្ទាប់ក្រោមអនុសញ្ញាស៊ីកាហ្គោ ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលចេញឱ្យប្រើ ផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន ដកហូតវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់លទ្ធភាពហោះហើរ ចំពោះអាកាសយានដែលបានចុះបញ្ជី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយនិងកំណត់ស្តង់ដារជាលក្ខណៈមូលដ្ឋាន និង បទដ្ឋានដែល

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវយកទៅអនុវត្តក្នុងការប្រើសិទ្ធិនេះ ។

ម្ចាស់អាកាសយានដែលបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រនៃការចុះបញ្ជី ត្រូវដាក់ពាក្យសុំមក
រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ដើម្បីធ្វើអធិការកិច្ច ។ វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់លទ្ធភាព
ហោះហើរ អាចនឹងចេញឱ្យបាន ប្រសិនបើអាកាសយាននោះ បានឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យ
ឃើញថា មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមស្តង់ដារដែលបានកំណត់ ។

វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់លទ្ធភាពហោះហើរ នឹងអស់សុពលភាពក្នុងករណីណាមួយដូច
ខាងក្រោម៖

១-ការផុតកំណត់នៃរយៈពេលមានសុពលភាពរបស់វិញ្ញាបនបត្រណាមួយ
របស់អាកាសយាន ។

២-ការអស់សុពលភាពរបស់វិញ្ញាបនបត្រនៃការចុះបញ្ជី ។

៣-អាកាសយានពុំមានសុវត្ថិភាពក្នុងការហោះហើរតទៅទៀត អាស្រ័យដោយ
ពុំមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការហោះហើរ ។

ការបង្កើតរោងចក្រផលិតអាកាសយាន ឬ រោងជាងជួសជុលម៉ាស៊ីននិងកង្ហារអា-
កាសយានព្រមទាំងគ្រឿងបន្លាស់ និងផ្នែកសំខាន់ផ្សេងៗទៀតរបស់អាកាសយាន ត្រូវតែ
ដាក់ពាក្យសុំមករដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ដើម្បីយកវិញ្ញាបនបត្រ ។ រោងចក្រ
ឬរោងជាងទាំងនោះ អាចចាប់ផ្តើមដំណើរការបាន លុះត្រាតែបានទទួលវិញ្ញាបនបត្ររួច
ហើយ ។

មាត្រា ៩.-

រាល់អាកាសយានធ្វើកិច្ចប្រតិបត្តិការក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវ
មានបំពាក់ឧបករណ៍វិទ្យុគ្រប់ប្រភេទ ដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណដាក់ដំឡើងស្របតាមច្បាប់របស់
រដ្ឋដែលបានចុះបញ្ជីអាកាសយាននោះ ហើយត្រូវបានប្រកាសឱ្យអនុវត្តស្របតាមបទបញ្ជា
ទាំងឡាយ ដែលបានចែងឡើងដោយរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណា-
ចក្រកម្ពុជា ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល មានសិទ្ធិកំណត់ស្តង់ដារ និងចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ
សម្រាប់ការដាក់ដំឡើងប្រើប្រាស់ និងថែរក្សាបច្ចេកទេសឧបករណ៍វិទ្យុគ្រប់ប្រភេទ ចំពោះ
អាកាសយានដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ១០._

រាល់អាកាសយានធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវរក្សាទុកសៀវភៅកត់ត្រាការហោះហើរប្រចាំថ្ងៃ ដែលក្នុងនោះត្រូវបានកត់បញ្ចូលលក្ខណៈពិសេសទាំងឡាយរបស់អាកាសយានរបស់ក្រុមអាកាសយានិក និងរាល់វេនហោះហើរនីមួយៗ តាមទម្រង់កត់ត្រា ដែលតម្រូវឱ្យធ្វើតាមច្បាប់របស់រដ្ឋដែលបានចុះបញ្ជីអាកាសយាន ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល កំណត់ឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅកត់ត្រាហោះហើរប្រចាំថ្ងៃ តាមគំរូ និងធ្វើខ្លឹមសារលម្អិតដូចគ្នាចំពោះអាកាសយានដែលចុះបញ្ជីសញ្ជាតិខ្មែរ ។

មាត្រា ១១._

អាកាសយាននីមួយៗ ដែលចុះបញ្ជីសញ្ជាតិខ្មែរ នៅក្នុងអំឡុងពេលហោះហើរ ត្រូវយកទៅតាមនូវឯកសារដូចតទៅ ៖

- ១- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជី
- ២- វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់លទ្ធភាពហោះហើរ
- ៣- អាជ្ញាប័ណ្ណរបស់សមាជិកម្នាក់ៗនៃក្រុមយានិក
- ៤- សៀវភៅកត់ត្រាការហោះហើរប្រចាំថ្ងៃ
- ៥- អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាក់ពីការដំឡើងវិទ្យុក្នុងអាកាសយាន
- ៦- សៀវភៅណែនាំការហោះហើរ
- ៧- បញ្ជីអ្នកដំណើរ និងទំនិញ
- ៨- វិញ្ញាបនបត្រធានារ៉ាប់រងដែលមានសុពលភាព
- ៩- ឯកសារផ្សេងៗដែលរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលកំណត់ឱ្យ ។

ឯកសារទាំងឡាយដែលយកតាមអាកាសយានចុះបញ្ជីរដ្ឋណាមួយ ត្រូវស្របតាមតម្រូវការចាំបាច់នៃរដ្ឋផ្សេងទៀត ។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យជាចាំបាច់នូវរាល់ឯកសារទាំងឡាយនោះ ដោយភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច ។

ពុំតម្រូវឱ្យមាននូវឯកសារខាងលើនេះទេ ចំពោះបាឡុងហោះ អាកាសយានគ្មានម៉ាស៊ីន និងអាកាសយានជនស្រាលបំផុត ។

ជំពូកទី ៣
បុគ្គលិក

មាត្រា ១២._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវកំណត់ :

- រចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំង ការបង្កើតឡើង និងការពិនិត្យភាពចាំបាច់នៃក្រុមអាកាសយានិក ធ្វើការនៅលើអាកាសយានដែលចុះបញ្ជីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ស្តង់ដារទាំងឡាយរបស់សមាជិកក្រុមអាកាសយានិក ដោយគិតតាមទាំងម៉ោងបំពេញភារកិច្ចអតិបរមាទាំងរយៈពេលសំរាក ។

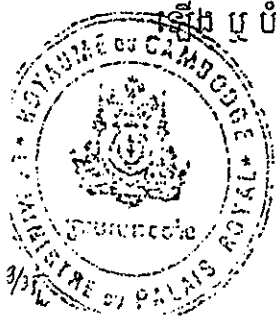
គ្មានការហោះហើរណា ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការទៅបានទេ បើសិនជាស្តង់ដារដែលមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប្រភេទហោះហើរ មិនត្រូវបានក្រុមអាកាសយានិកគោរពអនុវត្តដោយហ្មត់ចត់ ឬ ក៏សមាជិកក្រុមអាកាសយានិកណាម្នាក់មិនមានសមត្ថភាពស្របទៅតាមស្តង់ដារ ដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃភារកិច្ចទេ ។

បុគ្គលិកអាកាសចរស៊ីវិល តម្រូវឲ្យចាត់វេនអាកាស ក្រុមអាកាសយានិក អ្នកបច្ចេកទេស ឬ អ្នកឯកទេសផ្សេងៗ មិនអនុញ្ញាតឱ្យបំពេញភារកិច្ច បើសិនជាបុគ្គលិកទាំងនោះគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណដែលនៅមានសុពលភាព ។

មាត្រា ១៣._

សមាជិកនៃក្រុមអាកាសយានិក ដែលបំពេញការងារនៅក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវតែមានអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនបត្រនៅមានសុពលភាព ដែលបានចេញឬផ្តល់ឱ្យដោយរដ្ឋដែលបានចុះបញ្ជីអាកាសយាន ហើយត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាមានសុពលភាពដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាព ដែលបានចេញឬផ្តល់ឱ្យដោយរដ្ឋណាមួយនឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា មានសុពលភាពដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែរ បើសិនជាតម្រូវការចាំបាច់ទាំងឡាយដែលអាជ្ញាប័ណ្ណឬវិញ្ញាបនបត្រ ត្រូវបានចេញ ឬ ផ្តល់ឱ្យដោយរដ្ឋផ្សេងនោះមានសុពលភាពស្មើ ឬ លើសពីស្តង់ដារជាអប្បបរមា ដែលបង្កើតឡើង ឬ បំពេញបន្ថែមជាបន្តបន្ទាប់ក្រោមអនុសញ្ញាស៊ីកាហ្គោ ។

✍

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចកំណត់តាមស្តង់ដារ និងបទដ្ឋានទាំងឡាយ សម្រាប់ផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាព នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយមានសិទ្ធិផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ដកហូតមកវិញនូវអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនបត្រ ទាំងនោះបាន ។ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចចេញនូវវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ សមត្ថភាពទាំងឡាយ ដោយយោងតាមអាជ្ញាប័ណ្ណដែលបានចេញឱ្យដោយរដ្ឋផ្សេងទៀត ។ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលអាចភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌ ឬ ការកម្រិតកំណត់នៅលើអាជ្ញា- ប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនបត្រដែលយល់ថាមានសារៈសំខាន់ដល់សុវត្ថិភាព ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចកំណត់តាមស្តង់ដារ ដើម្បីផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពហោះហើរបន្ថែមទៀតឱ្យទៅសមាជិកនៃក្រុមអាកាស- យានិកទាំងឡាយ និងបុគ្គលិកអាកាសចរស៊ីវិលផ្សេងទៀត ។

ចំពោះបុគ្គលិកណាមួយ ដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណឬវិញ្ញាបនបត្រ ហើយជាប់ទាក់ទងទៅ នឹងប្រតិបត្តិការធ្វើសកម្មភាព ឬ ទទួលរ៉ាប់រងការងារណាមួយលើអាកាសយាន មិនត្រូវ អនុវត្តលើសពីការកម្រិតកំណត់ និងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលតម្រូវឱ្យមានលើកលែងតែ មានករណីចាំបាច់ ។

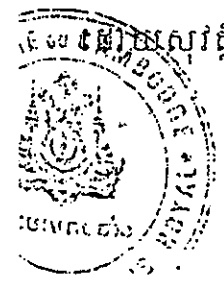
សមាជិករបស់ក្រុមអាកាសយានិកណាម្នាក់ ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ត្រូវ តែមានលិខិតពិនិត្យសុខភាពដែលនៅមានសុពលភាព ឬ ដែលបានបំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់ គ្រាន់ទៅនឹងតម្រូវការរបស់អាជ្ញាប័ណ្ណដែលប្រើប្រាស់នោះ ។

ក្រុមអាកាសយានិកទាំងឡាយ ត្រូវបង្ហាញអាជ្ញាប័ណ្ណតាមតម្រូវការត្រួតពិនិត្យរបស់ ភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ អាជ្ញាធរអាកាសចរស៊ីវិលនៃរដ្ឋផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១៤._

សម្រាប់ដំណាក់ក្នុងនីមួយៗ អ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាន ត្រូវចាត់តាំងសមាជិកក្រុម អាកាសយានិក ដែលមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់មួយរូប ជាមេបញ្ជាការអាកាសយាន ហើយ មានសមាជិកម្នាក់ទៀតជាជំនួយការ ហើយនិងជាមេបញ្ជាការនៅពេលចាំបាច់ ។

មេបញ្ជាការអាកាសយាន ត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងលើកិច្ចប្រតិបត្តិការ ប្រកប ដោយសុវត្ថិភាពក្នុងពេលហោះហើរ និងរក្សាការពារអាកាសយាន មនុស្ស ទ្រព្យសម្បត្តិ

✍

នៅក្នុងអាកាសយាននោះ ។ មេបញ្ជាការអាកាសយាន ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់គ្រប់ពេលវេលា អំពីបទបញ្ជាដែនអាកាស ការបញ្ជាណែនាំត្រឹមត្រូវរបស់ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យចរាចរដែន អាកាស ព្រមទាំងតម្រូវការចាំបាច់មួយចំនួនទៀត ដែលតម្រូវដោយច្បាប់នេះ ឬ ដោយ បទបញ្ជាទាំងឡាយ ។

មេបញ្ជាការអាកាសយាន ត្រូវប្រកាន់យកការសម្រេចចិត្តនៅលើអាកាសយាន ហើយ នឹងត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនូវសិទ្ធិចាំបាច់ជាពិសេស គឺសិទ្ធិដែលបានរៀបរាប់នៅជំពូកទី ៣ នៃអនុ- សញ្ញាតូក្យូ ដើម្បីប្រកាន់យកសកម្មភាពតាមដំណាក់កាល ដែលយល់ថាសមស្របចាំបាច់ ក្នុងភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ។

ក្នុងពេលបំពេញការងារ និងធ្វើសកម្មភាពតាមសមត្ថភាពជាផ្លូវការរបស់ខ្លួននៅ ពេលកំពុងហោះហើរ មេបញ្ជាការអាកាសយានដែលអាកាសយាននោះត្រូវបានប្រតិបត្តិ- ការដោយសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស នឹងមិនទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ខ្លួនឯងទេ ហើយក៏នឹងត្រូវរួចពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតបណ្តាលមកពីសកម្មភាព ឬ ការ ខ្វះចន្លោះរបស់មេបញ្ជាការ ឬ របស់បុគ្គលិកណាម្នាក់ដែលអនុវត្តតាមបញ្ជារបស់ខ្លួន បើ សិនពិនិត្យទៅលើការងារ និងសកម្មភាពនោះ សមស្របចាំបាច់ក្នុងការសង្គ្រោះ និងថែរក្សា សុវត្ថិភាពអាកាសយាន មនុស្ស ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលស្ថិតនៅលើអាកាសយាននោះ ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលអាចប្រគល់ភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវបន្ថែម ទៅឱ្យមេបញ្ជាការអាកាសយាន បើយល់ឃើញថាចាំបាច់សម្រាប់ផលប្រយោជន៍សុវត្ថិភាព ដោយដាក់ចេញជាបទបញ្ជា ។

មាត្រា ១៥.-

បុគ្គលិកអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវរាយការណ៍ :

- ១-ការរំលោភច្បាប់ ឬបទបញ្ជាណាមួយ
- ២-ឧប្បត្តិហេតុ ឬ អំពើដែលជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ ឬ ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ សុវត្ថិភាពអាកាសចរស៊ីវិល
- ៣-អាកាសយានណាមួយ ដែលមានគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវរាយការណ៍តាមពេល វេលា និងតាមរូបភាព ដូចដែលរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលបានតម្រូវ ។

✍

របាយការណ៍ណាមួយដែលបានដាក់ជូនមក ស្របតាមវាក្យខណ្ឌខាងលើនៃមាត្រា
នេះ ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេត និងកំណត់ជាបន្ទាន់ បើសិនជាយល់ឃើញថាចាំបាច់ត្រូវធ្វើ
សកម្មភាពបន្ថែម ។

ជំពូកទី ៤

កិច្ចប្រតិបត្តិការអាកាសយាន

មាត្រា ១៦._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវចេញនិងផ្សព្វផ្សាយបទបញ្ជាដែនអាកាស
ដែលគ្រប់គ្រងចលនាអាកាសយានកំពុងហោះហើរ និងការអនុវត្តចរាចរដែនអាកាសនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ បទបញ្ជាទាំងនេះ ត្រូវអនុលោមទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយ
នៃអនុសញ្ញាស៊ីកាហ្គោ ។

អាកាសយាននីមួយៗ ដែលធ្វើការហោះហើរក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តតាមបទបញ្ជាដែនអាកាសដូចបានផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រើប្រាស់ ដោយរដ្ឋលេ-
ខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ។

អាកាសយាននីមួយៗ ដែលចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយធ្វើសកម្ម-
ភាពនៅដែនអាកាសនៃរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ត្រូវអនុវត្តតាមបទបញ្ជាដែនអាកាសជាធរមាន
នៅក្នុងរដ្ឋនោះ ឬ បើសិនជាធ្វើសកម្មភាពលើដែនសមុទ្រអន្តរជាតិ ត្រូវអនុវត្តតាមបទ
ប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញាស៊ីកាហ្គោ ។

មាត្រា ១៧._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការបង្កើត និងថែរក្សា
ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យចរាចរដែនអាកាស ដែលគ្រប់គ្រងដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បី
ធានាសុវត្ថិភាពអាកាសយានដែលធ្វើចរាចរនៅក្នុងដែនអាកាស ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវកំណត់សមត្ថភាពសម្រាប់បុគ្គលិក និង
ស្តង់ដារឧបករណ៍នាំផ្លូវដែលត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងចរាចរផ្លូវអាកាស ស្របទៅតាមការ
ណែនាំឱ្យអនុវត្តដែលបានបង្កើតឡើងតាមអនុសញ្ញាស៊ីកាហ្គោ ។

✍

ដើម្បីធានានូវសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពការងារដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស សហគ្រាស ដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ត្រូវបង់កម្រៃសេវាជូនអាជ្ញាធរអាកាសចរស៊ីវិល ។ រាល់ឧបករណ៍ និងសេវាកម្មនាំចូលអាកាស គឺ :

- ១-ការនាំចូលហោះហើរ និងហោះហើរឆ្លងកាត់
- ២-ការចុះចត

មាត្រា ១៨._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចបង្កើតអាកាសវិទី កំណត់តំបន់ហាមឃាត់ តំបន់កម្រិតការហោះហើរ ឬ តំបន់គ្រោះថ្នាក់ ដែលតាមអាកាសវិទីនោះ អាកាសយានស៊ីវិល ត្រូវអនុវត្តតាមពេលធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងដែនអាកាស និងសម្រាប់តម្រូវការចាំបាច់របស់ យោធា ឬ សុវត្ថិភាពសាធារណៈនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ការកំណត់តំបន់ហាមឃាត់ តំបន់កម្រិតការហោះហើរ ឬ តំបន់គ្រោះថ្នាក់ ឬ ធ្វើសកម្មភាពនៅក្នុងដែនអាកាសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវគោរពទៅតាមអាកាសវិទី ដូចដែល រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលបានបង្កើត ហើយត្រូវជៀសវាងតំបន់ទាំងឡាយណា ដែលបានកំណត់ថាជាតំបន់ហាមឃាត់ តំបន់កម្រិតការហោះហើរ និងតំបន់គ្រោះថ្នាក់ ។

អាកាសយានណាក៏ដោយ ដែលហោះហើរឆ្លងកាត់អាកាសវិទីតូចបានកំណត់នោះ ឬ ចូល តំបន់ហាមឃាត់ ឬ តំបន់កម្រិតការហោះហើរ ឬ តំបន់គ្រោះថ្នាក់នឹងត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាប្រតិបត្តិការខុសច្បាប់ ។ មេបញ្ជាការអាកាសយានដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធដល់ប្រតិបត្តិការ ខុសច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាន់យកវិធានការកែតម្រូវជាបន្ទាន់ ឬ ត្រូវអនុវត្តជាចាំបាច់តាមការ ណែនាំពីសេសណាមួយពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច រួមទាំងការចាប់បង្ខំឱ្យចុះចតនៅកន្លែង ណាមួយដែលកំណត់ ។

មាត្រា ១៩._

លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតជាចាំបាច់ពីរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ការអនុវត្តខ្លឹមសារនៃការកំណត់លក្ខខណ្ឌ ត្រូវបានហាមឃាត់ដូចខាងក្រោម :

- ១-ការដឹកជញ្ជូននៅលើអាកាសយាននូវគ្រឿងផ្ទុះ សម្លាប់ គ្រាប់រំសេវ ថ្នាំ

✱

ពុល វត្ថុងាយនេះ សារធាតុវិទ្យុសកម្ម ឬ ឧបករណ៍ដែលមានជាតិមេដែកឆក់ សារធាតុអ្នកស៊ីត ជាតិអាស៊ីត សារធាតុដែលមានក្លិនខ្លាំង សារធាតុបន្ស៊ី លោហៈ និងទំនិញផ្សេងៗ ដែលយល់ថាមានគ្រោះថ្នាក់ ។

២-ការថតរូបភាព ខ្សែភាពយន្តវីដេអូ ឬ ប្រើគ្រឿងវីដេអូ ក្រាហ្វិកផ្សេងៗពីលើ ឬ ក្នុងអាកាសយាន ។

៣-ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍វិទ្យុបញ្ជូនសារ ឬវិទ្យុទាក់ទង ។

៤-ការបាញ់កាំភ្លើង ឬ បាញ់កាំជ្រួច ឬ រុករកកែត ក្នុងលំហអាកាសពីអាកាសយាន ។

៥-ការបង្ហោះនូវអាកាសយានដែលគ្មានមនុស្សបើកបរ ឬ វត្ថុទាំងឡាយដែលហោះហើរបានហើយអាចប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពអាកាសយាន ។

៦-ការប្រើម៉ាស៊ីនសម្ភារៈ ឬ គ្រឿងអ្វីមួយ ដែលរំខានដល់វិទ្យុទាក់ទងរបស់អាកាសចរស៊ីវិល ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចធ្វើការលើកលែង ឬ កំណត់សកម្មភាពហាមឃាត់បន្ថែមទៀតដែលយល់ឃើញថាចាំបាច់សម្រាប់ផលប្រយោជន៍ និងសុវត្ថិភាពសាធារណៈ ។

មាត្រា ២០.-

អង្គភាពរុករក និងសង្រ្គោះអាកាសយាន និងនាវានៃគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ជាស្ថាប័នចម្បងក្នុងការសម្របសម្រួលដឹកនាំការរុករក និង ការសង្រ្គោះនៅពេលមានឧបសគ្គហេតុគ្រោះថ្នាក់អាកាសយានក្នុងទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវបង្កើតនូវអង្គភាពរុករកនិងសង្រ្គោះជាអចិន្ត្រៃយ៍មួយ ដើម្បីធ្វើការរុករកនិងសង្រ្គោះជាចាំបាច់ ចំពោះអាកាសយានណាមួយដែលបាត់ដំណឹង ឬ មានគ្រោះថ្នាក់ក្នុងដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ក្នុងការអនុវត្តភារកិច្ចរបស់ខ្លួន រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវសហការជាមួយគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ អាជ្ញាធរអាកាសយានដ្ឋាន កងប្រដាប់អាវុធ អាជ្ញាធរដែនដី និងស្ថាប័នផ្សេងៗទៀតដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ។

ក្នុងករណីដែលអាកាសយានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋផ្សេងបានចាត់ដំណឹង ឬ មានគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចអនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់អាកាសយាន ឬ អាជ្ញាធរនៃរដ្ឋផ្សេងនោះ ផ្តល់វិធានការ ឬ ជួយឧបត្ថម្ភជាចាំបាច់នៅក្នុងកាលៈទេសៈនោះ ។ ការផ្តល់ ឬ ជួយឧបត្ថម្ភណាមួយត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាគ្រប់ពេលវេលា ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល យកចិត្តទុកដាក់ផងដែរនូវសំណូមពរទាំងឡាយពីរដ្ឋផ្សេងៗ ឬ ពីអង្គការអន្តរជាតិ ដើម្បីផ្តល់ការជួយឧបត្ថម្ភរុករាននិងសង្គ្រោះអាកាសយានដែលចាត់ដំណឹង ឬ មានគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងទឹកដីប្រទេសជិតខាងគ្នា ឬ នៅក្នុងសមុទ្រជិតដែនដីរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២១._

ក្នុងករណីមានអាកាសយានណាមួយមានឧប្បត្តិហេតុ ឬ គ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវតែងតាំងគណៈកម្មការជំនាញដើម្បីស្រាវជ្រាវស៊ើបអង្កេតមួយ ដឹកនាំការស្រាវជ្រាវស៊ើបអង្កេតជាបន្ទាន់ និងចាត់វិធានការទាំងឡាយ បើសិនចាំបាច់ ។

ក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលមានឧប្បត្តិហេតុ ឬ គ្រោះថ្នាក់ពាក់ព័ន្ធផល់អាកាសយានមួយចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋផ្សេង ហើយឧប្បត្តិហេតុ ឬ គ្រោះថ្នាក់នោះ បានបង្កឡើងឱ្យមានការរងគ្រោះដល់ជីវិតមនុស្ស ឬ របួសជាទម្ងន់ ឬ បញ្ជាក់ថាមានការខូចខាតបច្ចេកទេសធ្ងន់ធ្ងរក្នុងអាកាសយាន ឬ ឧបករណ៍នាំផ្លូវក្នុងអាកាសយាន អ្នកសង្កេតការណ៍ស្របច្បាប់ដែលបានចាត់តាំងឡើងដោយរដ្ឋទាំងនោះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមសង្កេតការណ៍ ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋទាំងនោះអំពីរបាយការណ៍ចុងក្រោយ ឬ ការរកឃើញមូលហេតុនានា ។

មាត្រា ២២._

នៅអាកាសយានដ្ឋាននីមួយៗ លើកលែងតែសេវាបំប៉នផ្នែកយោធា អ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្មទាំងឡាយ ត្រូវបង់កម្រៃជូនទៅអង្គភាពដែលផ្តល់សេវាទាំងនេះរួមមាន :

- ១- ការចុះចត
- ២- សេវានាំផ្លូវអាកាស

✱

៣-ចំណត

៤-សេវាបម្រើអ្នកដំណើរ និងទំនិញ

៥-សេវាបច្ចេកទេសផ្ទៃដី ។

ជំពូកទី ៥

ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស

មាត្រា ២៣._

មិនមានការអនុញ្ញាតឱ្យ សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសណាមួយ ធ្វើអាជីវកម្ម ដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានទេ បើសហគ្រាសនោះពុំ មានវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការផ្លូវអាកាសដែលនៅមានសុពលភាព ។

ការចេញវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការតាមផ្លូវអាកាសខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ។

មុនពេលចេញវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការតាមផ្លូវអាកាសឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាន រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលត្រូវពិនិត្យឱ្យឃើញថា អ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាននោះ មានសមត្ថភាព លទ្ធភាព និងការទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងក្នុងប្រតិបត្តិការនោះ ។ ក្រោយ ពេលចេញវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការផ្លូវអាកាស រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលត្រូវ ពិនិត្យតាមដានអ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាននោះឱ្យអនុវត្តស្របទៅនឹងបទដ្ឋានច្បាប់ ដើម្បី ធានាសុវត្ថិភាព និងមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច និងជំរុញឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយានអនុវត្ត តាមរចនាសម្ព័ន្ធ និងបទដ្ឋានរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ២៤._

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសទាំងឡាយណា ដែលមានបំណងធ្វើអាជីវកម្ម ដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការតាមផ្លូវអាកាស តាមគំរូ និងបែបបទ ដែលបានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរ ស៊ីវិល ។

✍

មាត្រា ២៥._

ចំពោះការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសក្នុងស្រុក រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវពិនិត្យ វិនិច្ឆ័យនូវសមត្ថភាព និងលក្ខណសម្បត្តិរបស់អ្នកស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រ ហើយការផ្តល់ឱ្យត្រូវស្របនឹងផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

ចំពោះការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ :

១-ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ បន្ថែមលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌខាងលើនេះ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលមានស្រាប់ ហើយដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាភាគីហត្ថលេខី ហើយស្របទៅតាមការយោគយល់និងបដិការក្នុងទៅវិញទៅមក ។

២-ចំពោះក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសជាសញ្ញាតិបរទេស រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលនឹងផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រ បើសិនជាការផ្តល់នោះ ស្របតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងនានាដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាភាគីហត្ថលេខី ហើយស្របទៅតាមការយោគយល់គ្នា និងបដិការទៅវិញទៅមក ។

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ និងទី ២ ត្រូវទទួលយកជាអាទិភាពនូវបុគ្គលិកអាកាសចរ ដែលមានសញ្ញាតិខ្មែរឱ្យចូលបម្រើការងារក្នុងសហគ្រាសរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២៦._

ក្នុងការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនជាសាធារណៈ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវខ្លឹមសារ លក្ខខណ្ឌ និងការកំណត់ទាំងឡាយ ដែលយល់ឃើញថាចាំបាច់សម្រាប់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

មាត្រា ២៧._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចធ្វើការកែប្រែ ផ្អាកបណ្តោះអាសន្ន ឬ ដកហូតនូវវិញ្ញាបនបត្រ បន្ទាប់ពីបានជូនដំណឹងដល់សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ។
ដំណឹងនោះត្រូវបញ្ជាក់ពីមូលហេតុច្បាស់លាស់ ។

✍

មាត្រា ២៨._

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលធ្វើអាជីវកម្មតាមផ្លូវអាកាសត្រូវតែគោរពតាមតម្លៃដឹកជញ្ជូនដែលត្រូវស្ថិតក្នុងអត្រាមួយមានលក្ខណៈលម្អិត ដែលរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលយល់ថាសមស្រប លើកលែងតែតម្លៃដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនោះគិតតាមអត្រាស្តង់ដារអន្តរជាតិដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

មាត្រា ២៩._

លើកលែងតែមានករណីចាំបាច់ តម្លៃនៃការដឹកជញ្ជូនត្រូវកំណត់ឡើងដោយសហគ្រាសដឹកជញ្ជូន ដោយមានការយល់ព្រមជាផ្លូវការពីរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលមុនពេលយកទៅអនុវត្ត ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល អាចផ្អាកបណ្តោះអាសន្ននូវតម្លៃដឹកជញ្ជូនដែលកំពុងអនុវត្ត បើសិនជាយល់ឃើញថាតម្លៃនោះមិនត្រឹមត្រូវដែលបង្កើតឡើងដោយឯកឯងផ្ទុយពីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

មាត្រា ៣០._

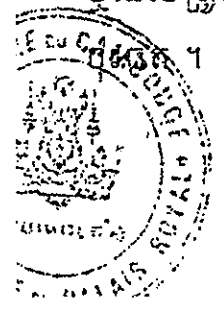
ការទទួលខុសត្រូវទៅវិញទៅមក រវាងសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស និងអ្នកដំណើរ ឬ អ្នកនាំទំនិញត្រូវធ្វើកិច្ចសន្យាដឹកជញ្ជូនដែលមានឯកសារជាភស្តុតាង ។

ឯកសារកិច្ចសន្យានៃការដឹកជញ្ជូនទាំងនោះ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវស្របតាមសន្និសញ្ញា ឬ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលកំពុងអនុវត្ត ។

**ជំពូកទី ៦
ការកាត់បន្ថយថ្លៃ**

មាត្រា ៣១._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវកំណត់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលនូវតំបន់ទាំងឡាយលើទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលអាចប្រើប្រាស់ជាអាកាសយានដ្ឋានស៊ីវិល ឬដែលត្រូវប្រើជាកន្លែងបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់អាកាសយានស៊ីវិលធ្វើការហោះឡើងនិង

✍

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលត្រូវបែងចែកលំដាប់ថ្នាក់ផ្សេងៗនៃអាកាសយានដ្ឋាន ហើយត្រូវកំណត់អាកាសយានដ្ឋានជាក់ស្តែងមួយចំនួនដែលអាចប្រើប្រាស់ជាអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ សម្រាប់ទាំងក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស និងក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនបរទេស ។

មាត្រា ៣២._

រាល់អាកាសយានស៊ីវិលទាំងអស់ ត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការចេញ ឬ ចូលអាកាសយានដ្ឋានដែលបានកំណត់ទុក ឬ កន្លែងបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់ការចុះចត និងហោះឡើង លើកលែងតែមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែក ។

មាត្រា ៣៣._

ការស្ថាបនា ឬ ការពង្រីកអាកាសយានដ្ឋានស៊ីវិលទាំងឡាយ អាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែមានអាជ្ញាប័ណ្ណសម្រាប់ការកសាង ឬ ការពង្រីកនោះ ដែលចេញដោយរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល បន្ទាប់ពីបានការយល់ព្រមពីរាជរដ្ឋាភិបាលហើយ ។ អាកាសយានដ្ឋាននោះអាចដំណើរការទៅបាន លុះត្រាតែអនុវត្តស្របតាមលក្ខខណ្ឌ និងខ្លឹមសារទាំងឡាយនៃអាជ្ញាប័ណ្ណទាំងនោះ ។

មាត្រា ៣៤._

ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវផ្អែកទៅលើសុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខនៅតាមអាកាសយានដ្ឋាន ហើយត្រូវចេញបទបញ្ជា ដើម្បីអនុវត្តនូវលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងអាជ្ញាប័ណ្ណ ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល មានសិទ្ធិកែប្រែ ផ្អាកបណ្តោះអាសន្ន ឬ ដកហូតនូវអាជ្ញាប័ណ្ណណាមួយ ចំពោះអាកាសយានដ្ឋាន បើពិនិត្យឃើញថាអាកាសយានដ្ឋាននោះគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាព ។

មាត្រា ៣៥._

ការគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍ និងការធ្វើប្រតិបត្តិការទៅលើអាកាសយានដ្ឋានស៊ីវិលទាំងអស់ ជាសិទ្ធិរបស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ឬ ស្ថាប័នណាមួយដែលចាត់តាំងឡើងដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ។ រូបវន្តបុគ្គល ឬ ទីតិបុគ្គល អាចគ្រប់គ្រង អភិវឌ្ឍ និងធ្វើ

ប្រតិបត្តិការអាកាសយានដ្ឋានបាន លុះត្រាតែមានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាភិបាល និងត្រូវ
អនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ និងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសទាំងឡាយ ដែលកំណត់ដោយ
រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ។

ជំពូកទី ៧

ការទទួលខុសត្រូវ និង ធានារ៉ាប់រង

មាត្រា ៣៦._

ការគ្រប់គ្រងលើសិទ្ធិ និងការទទួលខុសត្រូវនានារបស់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ
អ្នកធ្វើអីរ៉ាន់ អ្នកទទួលអីរ៉ាន់បញ្ជី និងបុគ្គលផ្សេងៗទៀត ដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការដឹក
ជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសណាមួយ ត្រូវស្របតាមលក្ខខណ្ឌ និងខ្លឹមសាររបស់អនុសញ្ញា
រ៉ាស្សី ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩២៩ ។

ការខូចខាតដែលត្រូវសងពីក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ត្រូវផ្អែកលើអនុសញ្ញា
រ៉ាស្សី ដើម្បីអនុវត្តការសងចំពោះការខូចខាតទាំងនោះ ។

មាត្រា ៣៧._

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលធ្វើការដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស ត្រូវទទួល
ខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតដោយឧប្បត្តិហេតុ ដែលបង្កឱ្យអ្នកដំណើរមានរបួស បាត់បង់
អាយុជីវិត ឬ ចំពោះហេតុការណ៍ដែលបង្កឱ្យមានរបួស ឬ បាត់បង់អាយុជីវិត ដែលកើត
ឡើងនៅលើអាកាសយានក្នុងពេលផ្ទុក ឬ ការដាក់ចុះអ្នកដំណើរពីអាកាសយាន ។

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស មិនទទួលខុសត្រូវទេ បើសិនជាការខូចខាត
នោះបានកើតឡើងបណ្តាលមកពីអ្នកដំណើរដែលរងគ្រោះថ្នាក់នោះធ្វេសប្រហែសដោយ
ខ្លួនឯង ។ ក្នុងករណីដែលទំហំនៃការខូចខាតនោះរាលដាលដល់អ្នកដទៃ សហគ្រាសដឹក
ជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ត្រូវរួមចំណែកទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតនោះ ។

មាត្រា ៣៨._

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលធ្វើការដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស ត្រូវទទួល
ខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតដែលបង្កឱ្យមានការបាត់បង់ ឬ ការខូចខាតអីរ៉ាន់ ឬ ទំនិញណា

មួយ ដែលបានធ្វើបែបបទរួចហើយ បើសិនជាបាតុភាពបង្កឱ្យមានការបាត់បង់ ឬ ការខូចខាតនោះស្ថិតនៅក្នុងអំឡុងពេលធ្វើការដឹកជញ្ជូន ។

អំឡុងពេលធ្វើការដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស គឺជារយៈពេលដែលអីវ៉ាន់ ឬ ទំនិញស្ថិតនៅក្នុងបន្ទុករបស់សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលនៅក្នុងចំណាត់អាកាសយានដ្ឋានមួយ ឬ ស្ថិតនៅលើអាកាសយានមួយ ឬ ករណីនៃការចុះចតនៅក្រៅអាកាសយានដ្ឋាន ។

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតទាំងឡាយដែលបង្កឱ្យមានការខូចខាតអីវ៉ាន់ ឬ ទំនិញឡើយ បើសិនជាការខូចខាតនោះបង្កមកពីករណីណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ១-ដោយលក្ខណៈដើមរបស់អីវ៉ាន់ ឬ ទំនិញ ឬ ការធ្វេសប្រហែស ខ្វះខាតដែលមានជម្រកជាមួយ
- ២-ដោយការវេចខ្ចប់មិនមានលក្ខណៈល្អ
- ៣-ដោយការធ្វេសប្រហែសរបស់អ្នកដំណើរ អ្នកធ្វើ អ្នកទទួលបញ្ញើ ឬ ភ្នាក់ងារណាមួយដែលជាតំណាងឱ្យម្ចាស់ទំនិញ
- ៤-ដោយសកម្មភាពរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរាជរដ្ឋាភិបាល
- ៥-ដោយសង្គ្រាម ឬ ជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ។

មាត្រា ៣៩.-

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលធ្វើការដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរាល់ការខូចខាត ដែលបង្កមកពីការពន្យារពេលមិនសមហេតុផលក្នុងការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ឬ អីវ៉ាន់ ឬ ទំនិញ ។

សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស មិនទទួលខុសត្រូវឡើយ ក្នុងករណីរកឃើញថាការពន្យារពេលមិនសមហេតុផលទាំងនោះ មិនមែនជាកំហុសរបស់សហគ្រាស និងភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤០.-

អ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយានណាមួយ ក្នុងពេលកំពុងហោះហើរ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតដែលកើតឡើងដោយអាកាសយាន ឬ កិច្ចប្រតិបត្តិការ ឬ បុគ្គលណាម្នាក់

ឬ សម្ភារៈអ្វីមួយជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអាកាសយាន ដែលបណ្តាលឱ្យមានរបួស ឬ បាត់បង់ជីវិត ឬ ខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ភាគីទីបី ។

អ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាន មិនទទួលខុសត្រូវឡើយ បើសិនជាការខូចខាតនោះបង្កឡើងដោយការធ្វេសប្រហែសរបស់ភាគីទីបីដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

ក្នុងករណីអាកាសយានដែលបង្កឱ្យមានការខូចខាតនោះ ជាអាកាសយានដែលត្រូវបានជួលមកដោយគ្មានក្រុមអាកាសយានិកទេ ម្ចាស់ដែលជួលអាកាសយានឱ្យគេនោះ ដាច់ខាតត្រូវរួមចំណែកក្នុងការទទួលខុសត្រូវជាមួយអ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយានដែរ ។

មាត្រា ៤១._

ការទទួលខុសត្រូវជាកំហិតណាមួយ ដែលគេកំណត់ទៅឱ្យសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ឬ អ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយានដែលស្របតាមមាត្រា ៣៦ មាត្រា ៣៧ មាត្រា ៣៨ អាចត្រូវបន្ថយ ឬ លុបចោលបើសិនជាភាគីទទួលខុសត្រូវនោះបញ្ជាក់ថា ការខូចខាតដែលកើតឡើងបណ្តាលមកពីការធ្វេសប្រហែសរបស់ភាគីរងគ្រោះ ។

មាត្រា ៤២._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល មានសិទ្ធិសម្រេចនូវលក្ខខណ្ឌ និង បទបញ្ជាបន្ថែមដែលមិនមានចែងនៅក្នុងជំពូកនេះ បើសិនជាយល់ថាចាំបាច់សម្រាប់ប្រយោជន៍សាធារណៈ ដោយមានការយល់ព្រមពីរាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៤៣._

កិច្ចព្រមព្រៀងដែលសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ បានរៀបចំឡើងអំពីការទទួលខុសត្រូវ និងធានារ៉ាប់រងសម្រាប់អ្នកដំណើរ អ្នកថ្លើ ឬ អ្នកទទួលអីវ៉ាន់បញ្ជីក្នុងគោលបំណងបន្ធូរបន្ថយ ឬ លុបចោលការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួននឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ បើរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលពិនិត្យឃើញថា រាល់ខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ផ្ទុយនឹងអនុសញ្ញាវ៉ិស្វី ឬ ផ្ទុយនឹងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤៤._

លើកលែងតែបានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ឬ អនុសញ្ញាវ៉ិស្វី សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសមួយ មានសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងទារយកសំណងពីបុគ្គលណាដែលបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់

ក្រោយពេលដែលបានរកឃើញមូលហេតុនៃគ្រោះថ្នាក់នឹងត្រូវបង្ខំទារប្រាក់សំណងដូចពី
លើកដំបូង ដែលសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនបានសងទៅអ្នករងគ្រោះក្នុងការខាតបង់ ។

មាត្រា ៤៥.-

អ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាន និងសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលមានវិញ្ញា-
បនបត្រប្រតិបត្តិការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ដែលបានចែងក្នុងជំពូកទី ៧ នៃច្បាប់នេះ
ត្រូវមានការធានារ៉ាប់រង ។ ការធានារ៉ាប់រងនេះមានតម្លៃអប្បបរមា ត្រូវកំណត់ឡើងដោយ
រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ឬ ដូចបានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងគ្រប់គ្រងលើលទ្ធ-
ភាពទទួលខុសត្រូវដទៃទៀត ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល មានសិទ្ធិឃាត់អាកាសយានឱ្យនៅមួយកន្លែង
ដើម្បីដកហូត ឬ ផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននូវវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការផ្លូវអាកាស ឬ ការ
ដាក់ពិន័យផ្សេងៗទៀត ចំពោះសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនដែលខកខានមិនធានា ឬ ការមិនធា-
នារ៉ាប់រងទៅតាមចំនួនទឹកប្រាក់អប្បបរមាដូចដែលបានកំណត់ឡើង ។

ជំពូកទី ៨

សន្តិសុខអាកាសចរស៊ីវិល

មាត្រា ៤៦.-

លើកលែងតែមានរក្សាទុកដោយឡែកពីរាជរដ្ឋាភិបាលអំពីការងារសន្តិសុខ លក្ខខណ្ឌ
និងខ្លឹមសារទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសន្តិសុខ ត្រូវបានយកមកអនុវត្ត ហើយលក្ខខណ្ឌ
និងខ្លឹមសារនោះ នឹងត្រូវរៀបចំឡើង និងពង្រឹងឱ្យបានល្អ ដោយរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាស-
ចរស៊ីវិល ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ព្រោះជាកត្តាចាំបាច់ក្នុងការធានា
សុវត្ថិភាព សន្តិសុខ អាកាសចរស៊ីវិល និងប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអាចសម្រេចនូវ
លក្ខន្តិកៈ បទបញ្ជា និងលិខិតបទដ្ឋាននានា បើសិនជាយល់ឃើញថាចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្ត
តាមអនុសញ្ញាទាំងនោះ ដោយពិគ្រោះពិភាក្សាជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ និង ក្រសួងនានា
ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ។

៥

មាត្រា ៤៧._

ត្រូវចាត់ទុកថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ជនណាដែលស្ថិតនៅលើអាកាសយានកំពុង ហោះហើរ បានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ការចាប់ពង្រត់អាកាសយានដោយប្រើកំលាំង
- ការគំរាមកំហែង ការបំភិតបំភ័យ ការដណ្តើមកាន់កាប់ត្រួតត្រាអាកាសយាន ឬ ការរឹបអូស ឬ
- ការប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើ

អ្នកទទួលរួមប្រព្រឹត្ត និងអ្នកសមគំនិតជាមួយដើម្បីប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើ ត្រូវចាត់ទុក ជាអ្នកប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មដែរ ។

មាត្រា ៤៨._

ជនណាដែលមានចេតនាប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដូចខាងក្រោមនឹងត្រូវចាត់ទុកថាជា អ្នកប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ធ្វើសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងអាកាសចរស៊ីវិល :

១- ប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភបំពានលើបុគ្គលិកណាម្នាក់ នៅលើអាកាសយានកំពុង ហោះហើរដែលបង្កឱ្យមានការប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពអាកាសយាន ។

២- បំផ្លាញអាកាសយានក្នុងពេលធ្វើសេវា ឬ បង្កឱ្យមានការខូចខាតដល់អាកាសយានកុំអាចហោះហើរបាន ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពអាកាសយានក្នុងពេលកំពុង ហោះហើរ ។

៣- ដាក់ ឬ លាក់ឧបករណ៍ ឬ សារធាតុនៅលើអាកាសយានដែលកំពុងធ្វើ សេវា ហើយបណ្តាលឱ្យខូចអាកាសយាន ឬ នាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពអាកាសយានក្នុងពេលហោះហើរ ។

៤- បំផ្លាញ ឬ ធ្វើឱ្យខូចខាតដល់ប្រព័ន្ធឧបករណ៍នាំផ្លូវអាកាស ឬ ជៀតជ្រែក ដល់ដំណើរការរបស់ឧបករណ៍នោះ បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពអាកាសយាន ក្នុងពេលហោះហើរ ។

៥- ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានមិនពិត បណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពអាកាសយានក្នុងពេលកំពុងហោះហើរ ។

៦-ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សារធាតុ ឬ អាវុធជាតិផ្ទុះគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីប្រព្រឹត្ត សកម្មភាពរំលោភប្រឆាំងទៅនឹងបុគ្គលិកណាម្នាក់ នៅអាកាសយានដ្ឋាន ដែលបម្រើការងារឱ្យអាកាសចរស៊ីវិល ហើយនិងបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ឬ បាត់បង់ជីវិត និងមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុវត្ថិភាពនៅអាកាសយានដ្ឋាននោះ ។

៧-ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សារធាតុ ឬ អាវុធជាតិផ្ទុះគ្រប់ប្រភេទដែលអាចបំផ្លាញ ឬ នាំឱ្យមានការខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ឧបករណ៍នៅអាកាសយានដ្ឋាន ដែលបម្រើការងារឱ្យអាកាសចរស៊ីវិល ឬ ដល់អាកាសយានមិនទាន់ធ្វើសេវានៅទីនោះ ឬ ធ្វើឱ្យមានការរអាក់រអួលការងារ និងនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនៅអាកាសយានដ្ឋាន ។

៨-ប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលបានចែងក្នុងចំណុចទី ១ ដល់ទី ៧ ខាងលើ ។

៩-សមគំនិតជាមួយជនដែលប្រព្រឹត្ត ឬ ប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តសកម្មភាពណាមួយដូចខាងលើ ។

មាត្រា ៤៩.-

ទោសកម្មដែលមានចែងដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចនៃតុលាការព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា :

១-ទោសកម្មណាមួយ ឬ អំពើផ្សេងទៀត ដែលប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយានណាមួយ ដែលចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទោះនៅទីណាក៏ដោយ ។

២-ទោសកម្មណាមួយ ឬ អំពើផ្សេងទៀត ដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រលានរាតត្បាតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយមិនគិតពីសញ្ជាតិនៃអាកាសយាន ។

៣-ទោសកម្មណាមួយ ឬ អំពើផ្សេងទៀត ដែលបានប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន ដែលចុះចតនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំងជនល្មើសនៅលើអាកាសយាននោះ ។

៤-ទោសកម្មណាមួយ ឬ អំពើផ្សេងទៀត ដែលបានប្រព្រឹត្តនៅលើអាកាសយាន ដែលជួលដោយគ្រួសារអាកាសយានិកនៅឱ្យអ្នកជួល ដែលអ្នកជួលអាកាសយាននោះមានមូលដ្ឋានធ្វើអាជីវកម្ម ឬ ដែលមានលំនៅដ្ឋានជាអតិថិជនប្រចាំរបស់ខ្លួន នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

✍

៥- ទោសកម្មណាមួយ ឬ អំពើផ្សេងទៀត ដែលបានចែងក្នុងអនុសញ្ញានាស្តីពីសន្តិសុខ ដែលជនល្មើសស្ថិតនៅក្នុងទីតាំងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយពុំទាន់បានប្រគល់ខ្លួនស្របតាមមាត្រា ៨ នៃអនុសញ្ញាឡាអេ ឬ អនុសញ្ញាម៉ុងប៉េអាល់ ឬប្រគល់ខ្លួនទៅប្រទេសផ្សេងណាមួយដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៤ ចំណុចទី ១ នៃអនុសញ្ញាឡាអេ ឬ មាត្រា ៥ ចំណុចទី ១ នៃអនុសញ្ញាម៉ុងប៉េអាល់ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អាចអនុវត្តយុត្តាធិការបន្ថែមស្របទៅតាមអនុសញ្ញាស្តីពីសន្តិសុខ ។

**ជំពូកទី ៩
ការលើកលែង**

មាត្រា ៥០._

រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ដោយអនុលោមទៅតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ឬ យោងលើភាពបដិការអន្តរជាតិ អាចស្នើសុំលើកលែង ឬ បន្ធូរបន្ថយខ្លះ ចំពោះលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ក្នុងគោលបំណងមនុស្សធម៌ សង្គ្រោះបន្ទាន់ ភាពមានអាសន្ន ឬ ការបម្រើឱ្យផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

**ជំពូកទី ១០
ទោសប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៥១._

បុគ្គលិកអាកាសចរស៊ីវិលដែលមានចែងក្នុងជំពូកទី ៣ នៃច្បាប់នេះ បានប្រព្រឹត្តកំហុសដូចខាងក្រោម នឹងត្រូវពិន័យដោយបដិសេធមិនផ្តល់ ឬ ដកហូត ឬ ព្យួរអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពរយៈពេលមួយ (០១) ឆ្នាំ ក្នុងករណី :

ក- ប្រើប្រាស់ ឬ មានជាតិស្រវឹង ដែលត្រូវរកឃើញក្នុងឈាមលើសពីចំនួន
អតិបរមាដែលត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជារបស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ។

4

ខ-ប្រើថ្នាំលើសចំនួន ឬ ថ្នាំ ដែលហាមប្រើប្រាស់ធ្វើឱ្យមានការប៉ះពាល់ដល់ ពេលវេលាពេញការងារ ។

គ-បដិសេធមិនឱ្យពិនិត្យជាតិស្រវឹងពេលដែលមានការសង្ស័យ ។ ក្នុងករណី ប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាលើកទី ២ ត្រូវដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនបត្រជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៥២.-

ជនណាម្នាក់ដែលបានបំពានចំណុចណាមួយនៃក្របខណ្ឌសម្រាប់បម្រើការនៅអាគារសំណង់ ឬ លូច អីវ៉ាន់អ្នកដំណើរដែលធ្វើចេញ ឬ ធ្វើចូល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំដល់បី (៣) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីពីរលាន (២.០០០.០០០)រៀល ដល់ប្រាំមួយលាន (៦.០០០.០០០) រៀល ។

មាត្រា ៥៣.-

ជនណាម្នាក់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចខាងក្រោម ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ដល់ប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលាន (១.០០០.០០០) រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ៖

ក-ក្លែងបន្លំ កោសលប័ ឬ ប៉ុនប៉ងក្លែងបន្លំអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ កម្រិតសមត្ថភាព ឬឯកសារកាត់ត្រាម៉ោងហោះហើរពេលម៉ោងបម្រើការងារ ឬរបាយការណ៍ ណាមួយដែលតម្រូវឱ្យកាត់ត្រា ឬរក្សាទុក ។

ខ-ប្រើប្រាស់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពអស់សុពលភាព ។
ក្នុងករណីប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាលើកទី ២ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសទ្វេឡើងជាពីរ ។

មាត្រា ៥៤.-

ម្ចាស់សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាគារសំណង់ ដែលមិនបានអនុវត្តតាមចំណុចដូចខាង ក្រោម ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ដល់ប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និង ត្រូវពិន័យជាប្រាក់ ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ៖

ក-គ្មានការចុះបញ្ជី

ខ-គ្មានសញ្ញាសម្គាល់

គ-គ្មានវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលទ្ធភាពហោះហើរ

4

ឃ-ការប្រតិបត្តិ ឬ អនុញ្ញាតឱ្យប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ដោយគ្មានវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការផ្លូវអាកាស

ង-ការក្លែងបន្លំសញ្ញាសម្គាល់ ឬ ឯកសារទាំងឡាយរបស់អាកាសយាន

ច-គ្មានវិញ្ញាបនបត្រធានារ៉ាប់រង ។ ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរត្រូវដកហូត ឬ ល្អិតទុកវិញ្ញាបនបត្រប្រតិបត្តិការផ្លូវអាកាស ។

មាត្រា ៥៥._

ជនណាបំពានលើបទបញ្ជា ដោយការសាងសង់ការបង្ហោះវត្ថុផ្សេងៗបង្កជាឧបសគ្គ ឬ វិនាសនៅក្នុងតំបន់សុវត្ថិភាពនៃអាកាសយានដ្ឋាន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៥៦._

ជនណាបំពានលើបទបញ្ជានៃការប្រើប្រាស់អាកាសយានដ្ឋាន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣១ វាក្យខណ្ឌទី ២ និងមាត្រា ៣២ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ដល់ប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ម្ភៃលាន (២០.០០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៥៧._

មេបញ្ជាការអាកាសយាន ដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី បី (៣) ឆ្នាំ ដល់ប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀលដល់ម្ភៃលាន (២០.០០០.០០០)រៀល :

ក-ការប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាព

ខ-ការបំផ្លាញចោលនូវឯកសារណាមួយ ដែលនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋានដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១

គ-ការប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ដោយគ្មានវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជី ឬ គ្មានវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលទ្ធភាពហោះហើរ ។

ក្នុងករណីបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារពីប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ដល់ដប់ (១០) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៥៨._

ជនណាដែលបានស្ថាបនា គ្រប់គ្រង ឬ ប្រើប្រាស់អាកាសយានដ្ឋានលើទឹកដីនៃព្រះ- រាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ឬ ផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណពីរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ដល់ដប់ (១០) ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យ ជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ដល់ម្ភៃលាន (២០.០០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៥៩._

ជនណាបំផ្លាញអាកាសយានដ្ឋាន គ្រឿងបំបាក់ និងបរិក្ខារនៅអាកាសយានដ្ឋាន ឬ រំលោភបំពានលើបុគ្គលណាមួយនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន ដែលអំពើនោះបង្កឱ្យ ចាត់បង់ ជីវិត ឬ ប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការរបស់អាកាសយានដ្ឋាន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីដប់ (១០) ឆ្នាំ ដល់ម្ភៃ (២០) ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ដល់ ម្ភៃលាន (២០.០០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៦០._

ជនណាប្រព្រឹត្ត ឬ ប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៨ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសដាក់ពន្ធនាគារពីដប់ (១០) ឆ្នាំ ដល់ម្ភៃ (២០) ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ដល់ម្ភៃលាន (២០.០០០.០០០)រៀល ។

មាត្រា ៦១._

មេបញ្ជាអាកាសយានធ្វើការហោះហើររំលោភចូលក្នុងតំបន់ហាមឃាត់ តំបន់កម្រិត ការហោះហើរ ឬ តំបន់គ្រោះថ្នាក់ក្នុងករណី :

ក-មិនបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិទេ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ដល់ប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ។

ខ-បង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារពីដប់ (១០) ឆ្នាំ ដល់ម្ភៃ (២០) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦២...

តម្រូវឲ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ បញ្ជាចោទដោយខ្លះការទទួលខុសត្រូវលើការកើនឡើង
ខ្លួនក្នុងករណី :

ក-មិនបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត និងទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស
ដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ដល់ប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)
រៀលដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ។

ខ-បង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់
ពន្ធនាគារពីដប់ (១០) ឆ្នាំដល់ម្ភៃ (២០) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦៣...

ជនណាដែលបំពានលើបុគ្គលណាមួយ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពហោះ
ហើរ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីដប់ (១០) ឆ្នាំ ដល់ម្ភៃ (២០) ឆ្នាំ ។

ជនណាចាប់ប្រគល់ ឬ រឹបអូស ឬ ដណ្ដើមត្រួតត្រា ឬ បំផ្លាញអាកាសយានកំពុងធ្វើ
ប្រតិបត្តិការនៅលើអាកាស ឬ នៅលើផ្ទៃដី ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត ។

ជំពូកទី ១១

កេសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦៤...

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ពស.០៩០១.០៥១

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

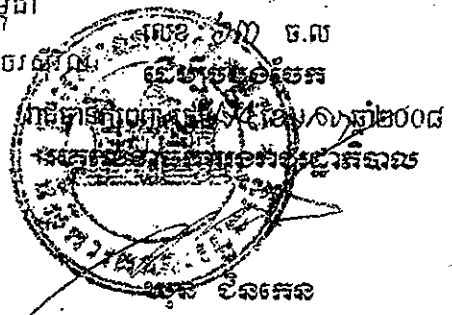
បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរណ៍

ហត្ថលេខា

វ៉េរី ហានឡាវ

ឧបសម្ព័ន្ធ

បើគ្មានការបញ្ជាក់ដោយឡែកទេ ខ្លឹមសារនៃពាក្យ និង ប្រយោគទាំងឡាយ ដែល ប្រើប្រាស់ក្នុងច្បាប់នេះគឺ :

១-គ្រោះថ្នាក់ : គឺជាស្ថានភាព ឬ ការកើតឡើងដែលទាក់ទងទៅនឹងអាកាស- យានដែលកំពុងហោះហើរ ឬ ទាក់ទងទៅនឹងមនុស្ស ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលស្ថិតនៅក្នុងអាកាសយាននោះ ដែលបង្កឡើងឱ្យមានរបួស ឬ បាត់បង់ជីវិត ឬ ខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិយ៉ាង ធ្ងន់ធ្ងរ ។

២-អាកាសយានជួន : គឺជាតំបន់កំណត់ដាក់លាក់នៅលើដី ឬ ទឹក ហើយ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែក ដើម្បីការហោះហើរឡើង ឬ ចុះចត ឬ ការធ្វើ សកម្មភាពរបស់អាកាសយាន និងរួមមានការកសាង ឬ ការរៀបចំបោះទីតាំងនៃអគារ និងបំពាក់ឧបករណ៍នៅក្នុងតំបន់កំណត់នោះ ព្រមទាំងទីជិតខាងផងដែរ ។

៣-អ្នកដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស : គឺជាអ្នកប្រតិបត្តិការអាកាសយានជាពល- រដ្ឋកម្ពុជា ហើយជាអ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយានដែលជាប់ទាក់ទងចំពោះ ឬ មិនចំពោះទៅ នឹងការដឹកជញ្ជូនជាសាធារណៈតាមផ្លូវអាកាសនូវមនុស្ស ទ្រព្យសម្បត្តិ និងបញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ ដោយយកប្រាក់សំណង ឬ ថ្លៃឈ្នួល ។

៤-អាកាសយាន : គឺជាយានទាំងឡាយណា ដែលអាចរក្សាទម្រង់ក្នុងលំហ អាកាសដោយបានមកពីផលនៃប្រតិកម្មខ្យល់ក្នុងសម្ពាធបរិយាកាស ។

៥-អាកាសយានរង្វិះ : គឺជាអាកាសយានរបស់យោធា ស្ថាប័នគយ និងនគរ- បាល ។

៦-អ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាន : គឺជាបុគ្គលណាម្នាក់ សាជីវកម្មមួយ អ្នករួម ភាគហ៊ុន សមាគម ឬ អង្គភាពផ្សេងៗទៀតដែលមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងកិច្ចការធ្វើ ប្រតិបត្តិការទៅលើអាកាសយានមួយឬច្រើនគ្រឿង ។

៧-ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស : គឺជាការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនៅក្នុង ប្រទេសនិងអន្តរជាតិ ។

៨-សហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស : គឺជាអ្នកដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស មានសញ្ជាតិខ្មែរ ឬ ជាសញ្ជាតិបរទេស ។

៩-រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល : គឺជាអាជ្ញាធរអាកាសចរស៊ីវិលនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទទួលបន្ទុកអនុវត្តរាល់មុខងារទាំងឡាយ ដែលមានចែងក្នុង ច្បាប់នេះ ។

១០-ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា : គឺរួមមានដែនដីគោក បណ្តាញកោះ ទីប្រជុំកោះ ទាំងឡាយផ្ទៃទឹក និងដែនអាកាស ។

១១-អនុសញ្ញាស៊ីវិល : គឺជាអនុសញ្ញាអាកាសចរស៊ីវិលអន្តរជាតិដែលបាន ធ្វើសោធនកម្ម និងអនុម័តនៅទីក្រុងស៊ីកាហ្គោ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ រួមមានឧបសម្ព័ន្ធ ផងដែរ ។

១២-ពលរដ្ឋ : គឺជាបុគ្គលម្នាក់មានសញ្ជាតិកម្ពុជា ឬ ជាបុគ្គលដែលរស់នៅ ជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ ជាសាធិវកម្មណាមួយ អ្នកចូលហ៊ុនជាសមាគម ឬ អង្គភាពផ្សេងៗទៀតដែលបានរៀបចំ និងបង្កើតឡើងស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់នៃព្រះរាជា- ណាចក្រកម្ពុជា ។

១៣-បុគ្គលិកអាកាសចរស៊ីវិល : គឺជាបុគ្គលណាមួយដែលអនុវត្តការងារប្រតិ- បត្តិការអាកាសចរស៊ីវិល ដែលក្នុងនោះរួមមានក្រុមអាកាសយានិក អ្នកឯកទេសថែទាំអា- កាសយាន អ្នកត្រួតពិនិត្យចរាចរតាមផ្លូវអាកាស ឬ និយោជិតរបស់ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនតាម ផ្លូវអាកាស ឬ និយោជិតរបស់អាកាសយានដ្ឋាន ។

១៤-ឯកសារដឹកជញ្ជូន រួមមាន :

- សំបុត្រអាកាសយាន ផ្ទាកសម្គាល់សម្ភារៈយូរដៃ និងបញ្ជី ដែលបានបំពេញត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូន ។

- លិខិតដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសចំពោះការដឹកជញ្ជូនទំនិញ ។

១៥-ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសក្នុងប្រទេស : គឺជាការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវ អាកាសពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀតនៅក្នុងប្រទេស ។

១៦-ក្រុមអាកាសយានិក : គឺជាបញ្ជាការអាកាសយាន និងសមាជិកទៀត ដែលបំពេញភារកិច្ច និងជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការអាកាសយានក្នុងពេលហោះហើរ ។

✱

១៧-អ្នកដឹកនាំសាមគ្គីភាពអាកាសយាន : គឺជាអ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយានមួយដែលមិនមែនជាប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ជាប់ពាក់ព័ន្ធចំពោះ ឬ មិនចំពោះក្នុងការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសជាសាធារណៈនូវមនុស្ស ទ្រព្យសម្បត្តិ និងបញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍សម្រាប់យកប្រាក់សំណង ឬ ថ្លៃឈ្នួល ។

១៨-ខ្សែអ៊ុយហ្វេន : គឺជាស្ថានភាព ឬ សភាពការណ៍ណាមួយកើតឡើងចំពោះអាកាសយានមួយក្នុងពេលហោះហើរ ឬ ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងមនុស្ស ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិនៅលើអាកាសយាននោះ ស្តែងចេញនូវគ្រោះថ្នាក់គំរាមកំហែងចំពោះសុវត្ថិភាព អាកាសយានមនុស្ស ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅលើអាកាសយាននោះ ហើយអាចប៉ះពាល់ដល់អាកាសយាន មនុស្ស ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗទៀត ដែលធ្វើឱ្យមាន ឬ គ្មានការខូចខាត និងរងរបួស ។

១៩-ពេលវេលាចាប់ផ្តើមហោះហើរ : គឺចាប់ពីពេលដែលទ្វារក្រៅរបស់អាកាសយានត្រូវបានបិទ បន្ទាប់ពីបានផ្ទុករថ្នកដល់ទ្វារក្រៅនោះត្រូវបានបើកឡើងដាក់ចុះ ។ បើសិនអាកាសយានណាមួយគ្មានទ្វារក្រៅទេ អាកាសយាននោះ នឹងត្រូវចាត់ទុកថាស្ថិតក្នុងការហោះហើរចាប់ពីពេលផ្ទុករថ្នកដល់ក្នុងគោលបំណងហោះហើររហូតដល់ពេលដាក់ចុះបន្ទាប់ពីការចុះចត ។ ក្នុងករណីមានការចុះចតដោយបង្ខំ ការហោះហើរនឹងត្រូវចាត់ទុកថា ត្រូវបន្តរហូតដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចបំពេញភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវជំនួសចំពោះអាកាសយាន មនុស្ស ទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅលើអាកាសយាននោះ ។

២០-ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ : គឺជាការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសរវាងកន្លែងមួយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង កន្លែងមួយទៀតនៅក្រៅប្រទេស ។

២១-អនុសញ្ញាទាំងឡាយស្តីពីសន្តិសុខ : គឺជាប្រព័ន្ធអនុសញ្ញាស្តីពីការរំលោភបំពានទាំងឡាយដែលបានបង្កឡើងនៅលើអាកាសយាន បានអនុម័តរួមគ្នានៅទីក្រុងតូក្យូ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៦៣ (អនុសញ្ញាតូក្យូ) ។ អនុសញ្ញាស្តីពីបទល្មើសទៅលើអាកាសយាន អនុម័តនៅទីក្រុងឡាអេ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧០ (អនុសញ្ញាឡាអេ) ។ អនុសញ្ញាបង្ក្រាបអំពើរំលោភខុសច្បាប់ទាំងឡាយប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពនៃអាកាសចរស៊ីវិលអនុម័តនៅទីក្រុងម៉ុងរ៉េអាល់ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៧១ (អនុសញ្ញាម៉ុងរ៉េអាល់) ព្រមទាំងពិធីសារបំពេញបន្ថែមស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើរំលោភខុសច្បាប់នៅបណ្តាអាកាសយានដ្ឋានដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់អាកាសយានអន្តរជាតិ អនុម័តនៅទីក្រុងម៉ុងរ៉េអាល់ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កុម្ភៈ

✍

២២_ភាគីទីបី : គឺជាបុគ្គលណាមួយ សាធារណៈ អ្នករួមហ៊ុន សមាគម ឬ ក៏ អង្គភាពផ្សេងៗដែលមិនមែនជាអ្នកប្រើប្រាស់អាកាសយាន និងមិនមែនជាអ្នកដំណើរ និង ក្រុមអាកាសយានិកដែលនៅលើអាកាសយាននោះ លើកលែងតែថា បើសិនអ្នកប្រើប្រាស់ អាកាសយាននេះ មិនមែនជាសហគ្រាសដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសនោះទេនោះ ភាគីទីបី គឺជា បញ្ចូលផងដែរនូវមនុស្សទាំងឡាយដែលជិះនៅលើអាកាសយាននោះ ។

២៣_អនុសញ្ញាវ៉ាសូរី : គឺជាអនុសញ្ញាធ្វើឱ្យឯកភាពគ្នាទូទៅលក្ខខណ្ឌជាក់ស្តែង មួយចំនួនដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការដឹកជញ្ជូនអន្តរជាតិ តាមផ្លូវអាកាស អនុម័តនៅទី ក្រុងវ៉ាសូរី ថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩២៩ (អនុសញ្ញាវ៉ាសូរី) ដូចបានកែតម្រូវដោយពិធីសារ ចំពោះអនុសញ្ញានេះ ធ្វើនៅទីក្រុងឡាអេ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៥៥ ។

២៤_សម្គាល់សញ្ញាជាតិ : មានន័យថាជាសញ្ញាសម្រាប់សម្គាល់ជាតិរបស់ខ្លួន រួមមានទង់ជាតិ ឬ សញ្ញាជាតិ ។

២៥_សញ្ញាសម្គាល់ការចុះបញ្ជី : ជាសញ្ញាសម្គាល់ថា អាកាសយានបានចុះបញ្ជី នៅក្នុងប្រទេសមួយដែល ICAO បានផ្តល់ឱ្យ ។ ឧទាហរណ៍: សញ្ញា XU សម្រាប់សម្គាល់ អាកាសចរកម្ពុជា, HS. សម្រាប់សម្គាល់អាកាសយានថៃ, 9M សម្រាប់សម្គាល់អាកាសយាន ម៉ាឡេស៊ី, 9V សម្រាប់សម្គាល់អាកាសយានសិង្ហបុរី ។ល។

២៦_អាកាសយានមានសញ្ញាតិខ្មែរ : មានន័យថា អាកាសយានចុះបញ្ជីនៅ ប្រទេសណា និងមានសញ្ញាតិជាប្រទេសនោះ ។ ឧទាហរណ៍ បើអាកាសយានចុះបញ្ជីនៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងមានសញ្ញាតិខ្មែរ, បើចុះបញ្ជីនៅសហរដ្ឋអាមេរិក នឹងមាន សញ្ញាតិអាមេរិក ។

២៧_ស្តង់ដារអច្ចុប្បន្ន : គឺជាស្តង់ដារដែលកំណត់ការត្រួតពិនិត្យអ្វីៗចាំបាច់ លើអាកាសយាន រួមមានការត្រួតពិនិត្យកង់អាកាសយាន ដើម្បីដឹងថាអាកាសយាននោះ មានកង់សាត្វឬទេ និងម៉ាស៊ីន (ម៉ាស៊ីនដែលហោះហើរបានប៉ុន្មានម៉ោង) ។

២៨_វិញ្ញាបនបត្រធានារ៉ាប់រង : លិខិតធានារ៉ាប់រង ។

២៩_អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនបត្រ : មានន័យថា លិខិតបញ្ជាក់អំពីសមត្ថភាព ការងារ ឬ រយៈពេលនៃបេសកកម្ម ។ អាជ្ញាប័ណ្ណ : License, វិញ្ញាបនបត្រ : Certificate ទាំង អស់នេះគឺអាស្រ័យទៅលើប្រទេសដែលចេញឱ្យ ។

៣០_បទប្បញ្ញត្តិដែនអាកាស : គឺជាការកំណត់តំបន់ហោះហើរ (Regulations or Rules of the Air) ។

៣១_ដែនអាកាស : គឺជាការកំណត់នៅក្នុងលំហអាកាស ដែលមាននៅក្នុងដែនទី ឬ ដែនហោះហើរ ។

៣២_សេវាបម្រើផែនដី : គឺជាកិច្ចការដែលធ្វើនៅផ្ទាល់ដី ដូចជាការអូសយន្តហោះចាក់ប្រេង និងត្រួតពិនិត្យគ្រឿងចក្រយន្តហោះ និងការដឹកជញ្ជូនចូល និងចេញពីអាកាសយាន (Ground Handling) ។

៣៣_បដិការ : មានន័យថា គឺភាពមានទំនាក់ទំនងគ្នា ឬ ភាពមានជាមួយគ្នាយោគយល់គ្នាទៅវិញទៅមក ។

៣៤_តម្លៃអត្រាស្តង់ដារអន្តរជាតិ : គឺតម្លៃគិតទៅតាមស្តង់ដារដែល IATA បានកំណត់ជាអន្តរជាតិ ។ ប៉ុន្តែ បើសិនហោះហើរនៅក្នុងស្រុក រដ្ឋយើងជាអ្នកកំណត់តម្លៃដែលមានលក្ខណៈសមស្រប ។

៣៥_ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានចិន្តា : គឺជាការកុហកក្នុងគោលបំណងដើម្បីបំភិតបំភ័យដែលធ្វើឱ្យមានការរាំងស្ទះដល់ដំណើរការប្រតិបត្តិការអាកាសយាន ។

៣៦_ចំនួនទឹកប្រាក់ជាអប្បបរមា : គឺជាតម្លៃដែលបង់ថ្លៃធានារ៉ាប់រងឱ្យគេ (អ្នកដំណើរនិងម្ចាស់អ៊ីរ៉ាន់) ។

៣៧_លំដាប់ថ្នាក់អាកាសយានជួន : មានន័យថា ការបែងចែកទៅតាមប្រភេទអាកាសយានជួន ដូចជាលំដាប់ថ្នាក់ជា 3C, 4C, 4D ឬ 4E ជាដើម ។ ឧទាហរណ៍ នៅស្រុកគេព្រលានយន្តហោះមានខ្នាតជម្រកដល់ 4E = 60 x 3500 ។

✍

